06/05/2020

Свети великомученик и победоносац Георгије

Према хришћанском предању, Свети великомученик Георгије (такође Свети Ђорђе) био је римски војник пореклом из Мале Азије. Свети Георгије је један од светитеља који се највише прослављају у Православној Цркви, међутим, такође се слави и у католичким земљама. Овековечен у причи где убија аждају, слави се у Канади, Каталонији, Енглеској, Етиопији, Грузији, Грчкој, Црној Гори, Португалу, Србији, као и у градовима Истанбулу, Љубљани и Москви. Такође је овај светитељ заштитник професија, организација и болесника.

Према предању, рођен је 275/280. године у малоазијској области Кападокији, у богатој и угледној хришћанској породици. Отац му је био војни официр. Још док је био дете, његов отац је страдао за Христа, па се након тога, мали Ђорђе преселио са мајком у Палестину, на мајчино велико и богато породично имање, где је добио достојно образовање. Израстао је у лепог, снажног и храброг младића, па су га као таквог узели у војску, где се брзо истакао својом храброшћу и бојним заслугама. Напредовао је нагло, од обичног војника до трибуна, да би га, већ у његовој двадесетој години, лично цар Диоклецијан произвео у чин комита тј. војводе (најстарији војни чин, којим се постаје и царев саветник).

За време цара Диоклецијана организован је највећи прогон хришћана, 303. године, десети по реду. Видевши да је отпочело немилосрдно истребљавање хришћана по целој земљи, Георгије подели сва своја блага сиромашнима и

ослободи своје робове. Исто уради и у Палестини, пустивши слуге, завешта сиромашнима имања и богатства.

Ђорђу је ово тешко пало и на једном сабору је говорио против оваквог односа против хришћана и о њиховом даљем прогону. Том приликом је изашао пред цара и одважно исповедио да је и сам хришћанин. Сав бесан, цар нареди војницима да га затворе у тамницу.

По царевом наређењу, војници су положили Георгија на земљу, забили му ноге у кладе, а на груди му поставили велики, тешки камен. Тако притиснут, у великим боловима, дочекао је јутро, када га је посетио цар, очекујући да ће после ових мука Георгије да се одрекне вере. Међутим, Георгије је јасно и гласно одбио да се одрекне своје вере. Цар тада нареди да се донесе велики точак за мучење, са даскама препуним великих ексера, удица, ножева, мачева. Везан за такав точак док се точак са њим окретао, то је трајало док му цело тело није било у ранама.

Са точка су га одвезали, мислећи да је мртав. Када су се уверили у супротно, цар нареди да Георгија закопају у негашени креч тако да му је само глава била ван земље, и тако га оставе три дана да сагори. Након три дана, када су га откопали – увидеше да је и даље жив. Мучења су, по наређењу цара, настављена. Цар одлучи да позове највећег мађионичара у царству, по имену Атанасије, и њиме савлада Георгија. Атанасије се одазва цару и припреми два напитка – један, од кога би Георгије требало да се покори цару, а други смртоносан. Цар нареди да силом напоје Георгија првим напитком, а пошто се Георгије није покорио, онда нареди да му се да и други, смртоносни напитак. Сви стадоше запањени када Георгије опет оста жив.

На савет неких дворана, цар је тражио од Георгија да се поклони пред кипом бога Аполона да би му поштедео живот. Силан свет се скупио у храму да види како ће Георгије да се одрекне Хришћанства. Он је пришао статуи Аполона и прекрстио је, нашта се статуа срушила, а са њом и све друге статуе у храму. Видевши то жена цара Диоклецијана, царица Александра викнула је: “И ја верујем у Бога који Ђорђу даје толику снагу.”

Цар Диоклецијан најзад изда наређење да се одруби глава, и Георгију и царици Александри. Војници поведоше Георгија и Александру на губилиште, ван града. Малаксала и слаба царица Александра, на путу до места погубљења, замоли војнике да мало одмори и ту на губилишту издахну, пре посечења.

Стигавши на губилиште, Георгије стаде на одређено место и помоли се. А онда, Георгије положи своју главу, и би посечен дана 23. априла (тј. 6. маја по новом календару) 303. године. Према завештању тело Георгија пренето је у Лидију, а на његовом гробу касније је подигнута црква. По црквеном учењу 16. новембар је дан када је обновљен храм светог Великомученика Георгија у Лидији, где је положено његово тело – и Срби га прослављају као празник под именом Ђурђиц. Мало шта се, заиста поуздано, зна о његовом животу. У иконографији Православне цркве, Свети Георгије је још од 7. века приказиван као војник (без коња, у стојећем ставу) и са копљем или мачем.

Од 9. века се појављује још један приказ Светог Георгија – на коњу, у војводском оделу, како копљем убија аждају. Мало даље од њега стоји једна женска прилика у господском оделу. Сматра се да аждаја коју убија светац симболизује многобоштво. Жена која је на икони је царица Александра и она, како се верује, представља младу хришћанску цркву.

Приказ Светог Георгија који убија аждају је заснован на популарној легенди хришћанске митологије – ” Георгије и Аждаја”.

Забележена су бројна чуда која су се догодила на гробу светог Георгија као и његова бројна јављања у сну и на јави многима који су његову помоћ тражили. Култ Светог Георгија се зачео доста рано. На месту његовог гроба у Лидији, за време владавине цара Константина I (306-337), подигнут је храм њему посвећен. Током 4. века, култ Светог Георгија се из Палестине проширио на цело Источно Римско Царство. У 5. веку се култ овог свеца проширио и на Западно Римско Царство. 494. године, Георгије је проглашен за свеца, од стране Папе Геласијуса Првог (492-496). Храм Светог Георгија у Лидији је срушен 1010. године али су га Крсташи обновили. Године 1191. и током Трећег крсташког рата, храм је поново уништен, од стране исламских снага султана Саладина. После крсташких ратова у 12. веку, култ Светог Георгија је пренет у Енглеску. За време краља Едварда III од Енглеске, који је 1348. основао витешки ред Гартера, Свети Георгије је постао и заштитник Енглеске државе. Свети Георгије или на каталонском Сант Ђорди (катал. Sant Jordi), такође је светац заштитник шпанске аутономне покрајине Каталоније. Слави се по новом календару, 23. априла.

Веома је слављен код Срба, и најчешће га називају Свети Ђорђе или Свети Ђурађ. Многи га славе као крсну славу. Српска православна црква га слави два пута годишње. Главни празник је Ђурђевдан и празнује се 6. маја по грегоријанском календару (23. априла по црквеном), а други је пренос моштију и обновљење Храма Светог Георгија – Ђурђиц, који се слави 16.

новембра (3. новембра по црквеном). На икони везаној за Ђурђевдан је свети Георгије приказан на коњу како убија аждају. Други приказ је свети Георгије као војник са копљем у руци. У нашем народу се оваква представа зове Ђурђиц и везана је за славу Ђурђиц. Посвећени су му многи манастири, међу којима најпознатији манастир Ђурђеви Ступови. Свети Георгије је поштован као заштитник многих држава и градова у Европи. Поштован је и као заштитник коњице, витезова и витештва и крсташких похода. Прослављају га Грци, Руси, Бугари, Срби, Енглези, Французи, Немци, Италијани, итд. Нови Храм Светог Георгија је подигнут на месту старог 1872. године и постоји још увек.

mitropolija.com